

İstihare namazı fal değildir

Özlem Men: “Ben istihare namazı kılmıştım. Sonuç olarak da yeşil gördüm, biraz karışık rüyaydı, ama sonra da siyah beyaz bir fön makinesi gördüm. Ben bir anlam veremedim. Bu renklerin beyazı hayır, siyahı ise şer olduğunu biliyorum. Nasıl karar vermeliyim? Hayırlı mı, değil mi diye. Bana yardımcı olursanız sevinirim. Acele bekliyorum.”

Bir iş yapmaya karar verdiğimizde Allah’tan hayırlısını isteriz. Aslında istihare budur.

Bir şeyin hayırlısını isterken, iki rekât namaz kılmayı ve duâ yapmayı Resûlullah Efendimiz (asm) tavsiye buyurmuştur. Nazar ve niyet dünyevî olmamalıdır; aksi halde namazı kökten iptal eder. Bu namaz, diğer namazlar gibi sırf Allah rızası için kılınmalı ve sonuçta her hangi bir faydadan çok, Allah’ın rızası gözetilmelidir. Çünkü kendisi başlı başına bir ibadet olduğundan, neticesi rıza-i Hak’tır. Meyvesi ve faydaları uhrevîdir.¹ Hükmü sünnettir.

Cabir b. Abdullah’tan (ra) rivayet edilen bir hadîste Peygamber Efendimiz (asm) şöyle buyurmuştur: “Sizden biriniz bir işe kalben azmettiğinde, farzın dışında iki rek’at namaz kılsın ve şöyle duâ etsin: ‘Allah’ım! İlmine güvenerek, Senden, hakkımda hayırlısını istiyorum. Kudretinle bana güç vermeni istiyorum. Sonsuz lütfunla bana hayır vermeni istiyorum. Allah’ım! Senin her şeye gücün yeter; ama ben güçsüzüm! Sen her şeyi bilirsin; ama ben bilmem! Sen her gizli şeyi, şuurumuzdan her uzak olan şeyi, pek yakından bilirsin, Sen Allâmü’l-Guyûb’sun. Allah’ım! İstediğim bu şey, (burada istenen şey ismen de zikrolunabilir) Senin ilminde, benim dinime, dünyama, hayatıma, geleceğime, âhiretime, sonuma hayırlı ise bunu bana takdir et ve kolaylaştır! Eğer bu iş, Senin ilminde benim dinim, hayatım, sonum, dünyam ve âhiretim için şerli ise, onu benden, beni de ondan uzaklaştır; beni vazgeçir! Her nerede hayır varsa, onu bana nasip et. Benim için hayır takdir eyle. Sonra da beni o hayırdan hoşnut ve razı eyle!”² Bu duâyı namazdan sonra Türkçe olarak yapmak mümkündür.

Bir iş hususunda kararsız kaldığımızda, işin sonucunun bizim için hayır mı-şer mi

getireceğini kestiremediğimizde, işin iyi veya kötü olacağından emin olamadığımızda, sâlim düşünceler ve istişareler sonucunda sağlıklı bir karara ulaşamadığımızda, Cenâb-ı Hakk'ın kalbimizi hayırlı olana yönlendirmesini ve kalbimizi yatıştırmasını istemek ve Allah Teâlâ'dan hayır dilemek için istihare namazı kılarız. Bediüzzaman Hazretlerinin, dua ve ibadette tespit ettiği temel prensipler çerçevesinde söylemek gerekirse³; Cenâb-ı Hak'tan “hayır” istemeye ihtiyaç duyduğumuz anlar,—gece veya gündüz fark etmez—istihare namazının hususî vakitleridir.

Fakat salim düşünceyi ve istişareyi çiğneyip geçmemelidir. Bir işin bize hayır mı-şer mi getireceğini az çok sezgilerimizle, salim aklımızla, sağlıklı düşüncelerimizle; bu olmadığında bilenlere danışarak, büyüklerle veya uzmanlarla ya da güvendiğimiz kimselerle istişare ederek ve görüşerek tahmin etmemiz mümkündür. Bu yollar öncelikle denenmelidir. İstihare namazını, hâşâ, fala bakar gibi kılmak veya fal gibi kabul etmek caiz değildir. Sonuç vermez.

İstihare namazını kıldıktan sonra, kalbimizde bir yatkınlık, kararımızda bir ferahlık ve rahatlık, içimizde işin hayırlı olabileceğine dair bir genişlik ve ümit doğarsa, Allah'a güvenerek o işe “Bismillah” der ve ilk adımı atarız. Eğer içimizden sıkıntı ve darlık geçmez ise, kararsızlık hâli devam ederse, hayırlı olacağından emin olmama durumu sürerse, gönlümüz hâlâ yatışmamışsa, istihare namazını tekrar kılar ve Allah'a tekrar duâ ederiz. Böylece yedi defaya kadar istihare namazının kılınabileceğine dair Peygamber Efendimiz'den (asm) rivayet vardır.⁴ İç sıkıntımız yine de geçmez ise, bu işin olumsuz ve hayırsız olacağına yorumlarız.

İstihare namazında okunan özel bir sûre rivayet edilmemiştir. Allah rızası için istihare namazı kılmaya niyet edilir, her hangi iki rek'atli bir namaz gibi kılınır ve duâ yapılır. İbn-i Ömer'in, Peygamber Efendimiz'in (asm) “dünya ve içindekilerden daha hayırlı bulduğu” sabah namazının sünnetinde genellikle “Kul yâ eyyühe'l-kâfirûn” suresi ile “Kul hüve'llâhü ehâd” sûrelerini okuduğunu rivayet etmesi üzerine; başta İmam-ı Gazalî olmak üzere bazı âlimler istihare namazında da bu sûrelerin okunmasının daha faziletli olacağına hükmetmişlerdir.⁵

İstihare namazı kılındıktan sonra uykuya yatılacak ve rüya beklenecek diye bir şart yoktur. Bunlar daha sonra ilâve edilmiş ve söz gelişi rüyada beyaz veya yeşil görülürse hayra; siyah veya kırmızı görülürse şerre işaret sayılmıştır.

Ancak Peygamber Efendimiz (asm), bilhassa, “namazdan sonra kalpten geçen mânânın ve oluşan kararlığın” hayra yorumlama açısından önemli olduğunu bildirmiştir.⁶

Dipnotlar:

- 1- Lem'alar, s. 136.
- 2- Buhârî, Teheccüd, 4/598.
- 3- Sözlər, s. 287.
- 4- Tecrit Terc. 4/143.
- 5- İhya, 1/566.
- 6- Tecrit Terc. 4/143.